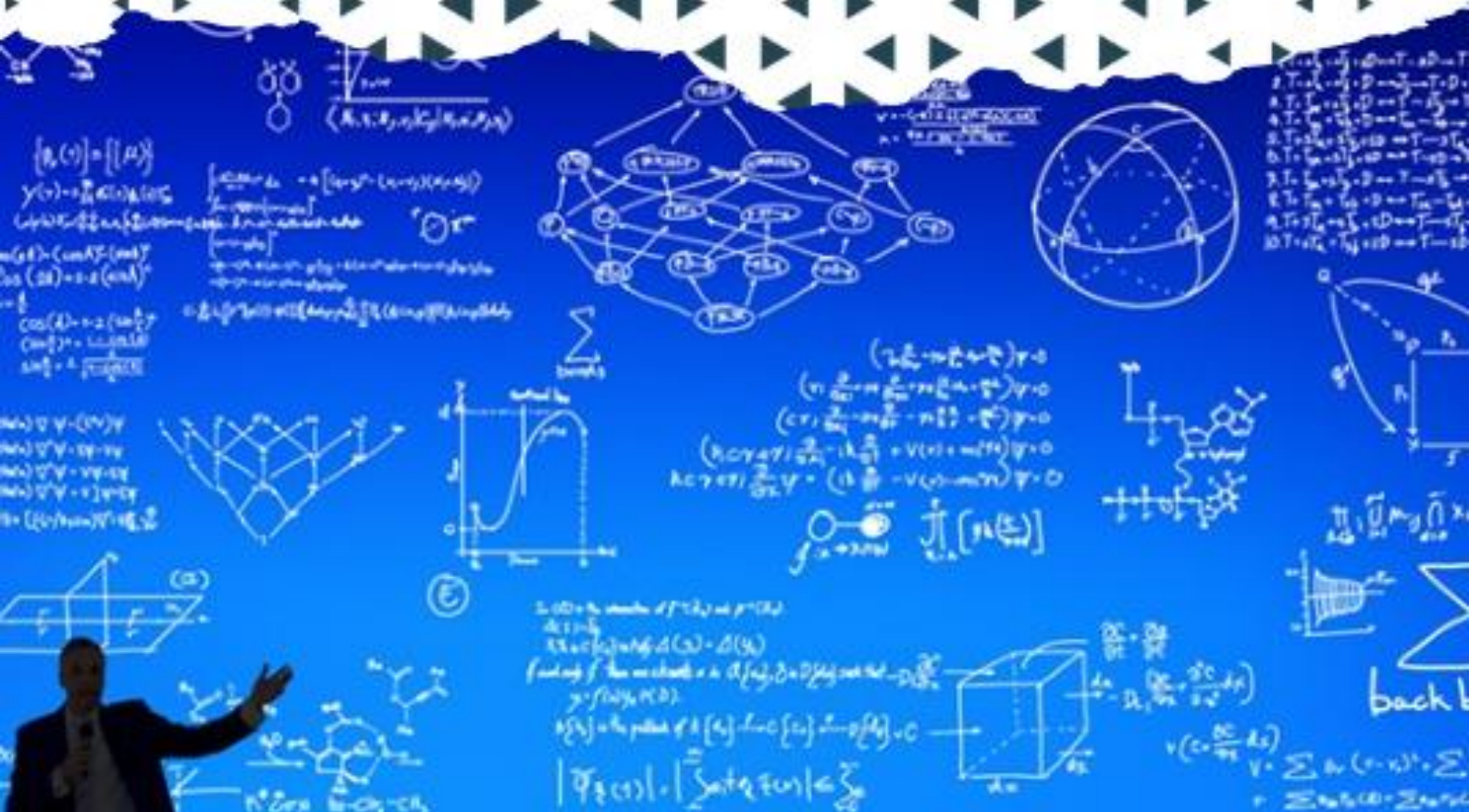

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

ZAMONAVIY ILM-FAN VA TA'LIM: MUAMMO VA YECHIMLAR ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

Google Scholar zenodo Open AIRE

+998335668868

<https://innoworld.net>

2026

«INNOVATIVE WORLD» ILMIY TADQIQOTLAR MARKAZI
«ZAMONAVIY ILM-FAN VA TADQIQOTLAR: MUAMMO VA
YECHIMLAR» NOMLI 2026-YIL № 4-SONLI ILMIY, MASOFAVIY,
ONLAYN KONFERENSIYASI

ILMIY-ONLAYN KONFERENSIYA TO'PLAMI
СБОРНИК НАУЧНЫХ-ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЙ
SCIENTIFIC-ONLINE CONFERENCE COLLECTION

Google Scholar

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

Directory of Research Journals Indexing

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2026

KONSTRUKTIV YONDASHUV TUSHUNCHASI VA UNING ZAMONAVIY TA'LIMDAGI AHAMIYATI

Andijon davlat pedagogika instituti

Maktabgacha ta'lim va maxsus pedagogika fakulteti maktabgacha ta'lim yo'nalishi
talabasi

Qodirova Zulfizor Uzaqovna

Ilmiy rahbar: Mukarramxon Ho'jabekova

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy pedagogikaning ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lgan konstruktiv yondashuvning nazariy asoslari va uning ta'lim jarayonidagi ahamiyati yoritilgan. Tadqiqotda o'quvchilarning mavjud tajribalari asosida yangi bilimlarni mustaqil shakllantirishi, ta'limda subyekt-subyekt munosabatlarining o'rni va kognitiv rivojlanish prinsiplari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Konstruktivizm, pedagogik yondashuv, kognitiv faoliyat, mustaqil ta'lim, interfaol metodlar, ta'lim sifati, kashfiyot orqali o'rganish.

Abstract: This article discusses the theoretical foundations of the constructivist approach, one of the priority areas of modern pedagogy, and its importance in the educational process. The study analyzes the independent formation of new knowledge by students based on their existing experiences, the role of subject-subject relations in education, and the principles of cognitive development.

Keywords: Constructivism, pedagogical approach, cognitive activity, independent learning, interactive methods, quality of education, learning through discovery.

Аннотация: В данной статье рассматриваются теоретические основы конструктивистского подхода, одного из приоритетных направлений современной педагогики, и его значение в образовательном процессе. В исследовании анализируется самостоятельное формирование новых знаний учащимися на основе их существующего опыта, роль субъектно-субъектных отношений в образовании и принципы познавательного развития.

Ключевые слова: конструктивизм, педагогический подход, познавательная деятельность, самостоятельное обучение, интерактивные методы, качество образования, обучение через открытие.

KIRISH

Bugungi jadal o'zgarib borayotgan axborot asrida ta'lim tizimi oldiga qo'yilayotgan asosiy talab — o'quvchilarga tayyor bilimlarni berish emas, balki ularni mustaqil bilim olishga o'rgatishdir. Konstruktiv yondashuv aynan shu maqsadga xizmat qiluvchi pedagogik falsafa bo'lib, u ta'lim oluvchini jarayonning passiv tinglovchisidan faol tadqiqotchiga aylantiradi. O'zbekistonning yangi ta'lim strategiyasida ham o'quvchilarda tanqidiy fikrlash va kreativlikni rivojlantirish masalasi alohida o'rin tutadi, bu esa konstruktivizm g'oyalari bilan bevosita bog'liqdir.

ASOSIY QISM

1. Konstruktivizmning mohiyati va nazariy asoslari.

Konstruktiv yondashuv tushunchasi "construct" (qurish, yaratish) so'zidan olingan bo'lib, bilimlar shaxs tomonidan tashqi dunyo bilan o'zaro ta'sir natijasida "quriladi" degan g'oyaga tayanadi. Jan Piaje va Lev Vigotskiy kabi olimlar ushbu

yoʻnalishga asos solganlar. Piage fikricha, oʻrganish — bu yangi tajribani eski kognitiv sxemalar bilan uygʻunlashtirish jarayonidir. Vigotskiy esa ijtimoiy muhit va muloqotning bilim olishdagi hal qiluvchi rolini taʼkidlagan.

2. Zamonaviy taʼlimda konstruktiv yondashuvning ahamiyati.

Anʼanaviy taʼlimda oʻqituvchi axborot yetkazib beruvchi, talaba esa uni qabul qiluvchi edi. Konstruktiv yondashuvda esa taʼlim jarayoni mutlaqo boshqacha kechadi:

Talaba markazda: Talaba oʻzining qiziqishlari va tajribasidan kelib chiqib bilim oladi.

Muammoli taʼlim: Dars jarayoni tayyor javoblar emas, balki yechilishi kerak boʻlgan muammolar atrofida quriladi.

Hamkorlikda oʻrganish: Guruhlarda ishlash orqali talabalar bir-biri bilan fikr almashadilar va jamoaviy bilim shakllanadi.

3. Amaliy qoʻllanilishi.

Ushbu yondashuv, ayniqsa, maktabgacha taʼlim va boshlangʻich taʼlimda juda samarali. Masalan, bolaga tabiat hodisalari haqida kitobdan oʻqib berish oʻrniga, ularni tabiat qoʻyniga olib chiqish va oddiy tajribalar orqali hodisalar sababini oʻzlariga "kashf ettirish" konstruktivizmning yorqin namunasidir. Bu jarayonda bola olgan bilim yodlangan maʼlumotdan koʻra oʻn barobar mustahkamroq boʻladi.

XULOSA

Konstruktiv yondashuv — bu shunchaki oʻqitish uslubi emas, balki shaxsni intellektual va ijtimoiy rivojlantirishning kuchli vositasidir. U talabalarda mustaqil ravishda axborot izlash va uni tahlil qilish, murakkab vaziyatlarda kreativ yechimlar topish hamda oʻzining bilim olish jarayoni uchun masʼuliyatni his qilish kabi koʻnikmalarni shakllantiradi. Xulosa qilib aytganda, taʼlim tizimiga konstruktiv yondashuvni keng joriy etish yosh avlodning intellektual salohiyatini oshirishga va ularni kelajakdagi kasbiy faoliyatiga har tomonlama tayyorlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR ROʻYXATI

Mirziyoyev Sh.M. Yangi Oʻzbekiston strategiyasi. – Toshkent: "Oʻzbekiston", 2021.

Ziyomhammadov B. Pedagogika. – Toshkent: "Turon-iqbol", 2017.

Vygotsky L.S. Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. – Harvard University Press, 1978.

Piaget J. The Psychology of Intelligence. – Routledge, 2001.

Ishmuhamedov R., Abduqodirov A., Pardaev A. Taʼlimda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: "Isteʼdod", 2008.

